

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
(ISPITNI TERMIN: MAJ/SVIBANJ 2026. GODINE)

PREDMET 5:
POSLOVNO PRAVO I POREZI

I – TEST PITANJA

1. U poreznu osnovicu PDV-a kod prometa dobara i usluga uračunavaju se:

- a) akciza, carina i druge uvozne dažbine, kao i ostali javni prihodi, osim PDV-a
- b) iznosi koje obveznik primi od kupca kao naknadu troškova plaćenih u ime i za račun drugog, a koji su u njegovim knjigama knjiženi kao troškovi
- c) popusti i druga umanjena cijene, koji se primaocu dobara ili usluga daju na fakturi najkasnije u momentu izvršenja prometa dobara ili usluga
- d) svi sporedni troškovi koje obveznik obračunava primaocu dobara i usluga (provizije, troškovi pakiranja, prijevoza, osiguranja i drugi vanredni troškovi koje isporučitelj obračunava kupcu)

2. Razlog za otvaranje stečajnog postupka postoji ako je stečajni dužnik:

- a) u kašnjenju s plaćanjem pojedinih obaveza, ali redovno izmiruje većinu dugova
- b) ima povećane troškove poslovanja uslijed širenja djelatnosti
- c) platežno nesposoban
- d) poslovao sa smanjenim profitom u odnosu na prethodnu godinu

3. Prema Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, pri vođenju knjigovodstva obveznik treba da se pridržava sljedećih računovodstvenih načela:

- a) kompletnost
- b) subjektivnost
- c) relevantnost
- d) forma prije suštine

4. Fizičko lice može obavljati poduzetničku (obrtničku) djelatnost kao:

- a) posebno zanimanje
- b) dodatno zanimanje
- c) dopunsko zanimanje
- d) isključivo zanimanje

5. Porezna osnovica za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja:

- a) isključivo prihodi nastali obavljanjem samostalne djelatnosti u obračunskom periodu
- b) isključivo rashodi nastali obavljanjem samostalne djelatnosti u obračunskom periodu
- c) zbir prihoda i rashoda nastalih obavljanjem samostalne djelatnosti u poreznom periodu
- d) razliku između prihoda i rashoda nastalih obavljanjem samostalne djelatnosti u poreznom periodu

6. Pod pranjem novca u smislu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti Bosne i Hercegovine podrazumijeva se:

- a) zamjena ili prijenos imovine, kada se zna da je imovina stečena kriminalnim aktivnostima ili učešćem u takvoj aktivnosti, a s ciljem prikrivanja ili zataškavanja nezakonitog porijekla imovine ili pružanja pomoći nekom licu koje je umiješano u takve aktivnosti radi izbjegavanja pravnih posljedica počinjenih radnji tog lica
- b) prikrivanje ili zataškavanje prave prirode, izvora, mjesta porijekla, raspolaganja, kretanja, prava povezanih s vlasništvom ili vlasništva nad imovinom kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnim aktivnostima ili činom učešća u takvim aktivnostima
- c) sticanje, posjedovanje ili korištenje imovine ako se zna u vrijeme prijema da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili učešćem u takvoj aktivnosti
- d) ništa od navedenog

7. Prema odredbama Zakona o privrednim društvima dionička društva mogu biti:

- a) otvorena
- b) zatvorena
- c) privatna

8. Ulazni PDV može se odbiti za nabavku putničkih vozila za sljedeće svrhe:

- a) obavljanje *rent-a-car* djelatnosti
- b) prijevoz direktora
- c) prijevoz zaposlenika s posla i na posao
- d) obavljanje djelatnosti auto-škole

9. Za utvrđivanje usklađenosti transakcija između povezanih lica s načelom „van dohvata ruke“ može se koristiti:

- a) metoda usporedive cijene na tržištu
- b) proporcionalna metoda
- c) metoda podjele dobiti
- d) metoda alokacije

10. Od plaćanja akciza oslobođeni su sljedeći akcizni proizvodi:

- a) gorivo za avione i brodove u međunarodnom saobraćaju
- b) proizvodi koji se isporučuju u bescarinske prodavaonice radi prodaje putnicima koji odlaze u inozemstvo
- c) bezalkoholna pića
- d) biogoriva i biotečnosti

11. Prokura predstavlja:

- a) punomoć koja važi dok traje članstvo osnivača u društvu
- b) zakonsko ovlaštenje direktora za zastupanje društva
- c) punomoć kojom se daje ovlaštenje za poduzimanje svih pravnih radnji u okviru poslovanja društva, osim onih za koje je potrebna posebno ovlaštenje
- d) punomoć koja se može dati i fizičkom i pravnom licu

12. Za obaveze nastale u obavljanju samostalne djelatnosti (obrta), poduzetnik odgovara:

- a) samo imovinom koja je evidentirana kao imovina obrta
- b) do visine sredstava uložениh u obavljanje djelatnosti
- c) cjelokupnom svojom imovinom
- d) samo u slučaju ako je obrt registriran kao osnovna djelatnost

13. Obaveze po osnovu javnih prihoda poslovni subjekti mogu plaćati:

- a) isključivo s glavnog računa
- b) s bilo kojeg računa otvorenog u ovlaštenoj organizaciji
- c) gotovinski, ako obaveza ne prelazi 50.000,00 KM
- d) s posebnog računa namijenjenog isključivo za javne prihode

14. Obligacijski odnos može nastati:

- a) isključivo zaključenjem ugovora između ugovornih strana
- b) samo u slučajevima izričito propisanim zakonom
- c) na osnovu ugovora, prouzrokovanja štete, stjecanja bez osnova i drugih pravno relevantnih činjenica
- d) samo između pravnih lica koja obavljaju registriranu djelatnost

15. Po pitanju usvajanja finansijskih izvještaja, skupština društva može da:

- a) odlučuje i raspravlja o sadržaju finansijskih izvještaja
- b) iste prihvati ili ne prihvati
- c) odluči da promijeni upravu društva na osnovu finansijskih izvještaja
- d) vrši izmjene i dopune finansijskih izvještaja prije njihovog usvajanja

16. Porezni obveznik PDV-a je isporučio robu drugom poreznom obvezniku po cijeni od 19.500 KM. Troškovi prijevoza od prodavca do kupca iznose 500 KM i iskazuju se kao posebna stavka na računu (odvojeno od cijene robe). Na računu za isporučenu robu posebno su iskazane i zatezne kamate za neblagovremeno plaćanje isporuka iz ranijih perioda u iznosu od 500 KM. Porezni obveznik treba na predmetnom poreznom računu iskazati PDV u ukupnom iznosu od:

- a) 3.315 KM
- b) 3.400 KM
- c) 3.415 KM
- d) 3.485 KM

17. U neoporezive prihode od nesamostalne djelatnosti (plaću po osnovu radnog odnosa) ubrajaju se:

- a) nadoknade putnih troškova i dnevnica zaposlenima u svrhu službenih putovanja, do iznosa utvrđenog posebnim propisima
- b) hrana koju poslodavac osigurava zaposlenicima u svojim prostorijama, do vrijednosti naknade za topli obrok, utvrđene posebnim propisima
- c) izmirivanje osobnih troškova od poslodavca
- d) odobreni beskamatni krediti ili krediti s kamatnom stopom nižom od tržišne kamatne stope

18. Društvo XY d.o.o. iz BiH vrši isplatu dividende, odnosno udjela u dobiti u iznosu od 500.000 KM matičnom društvu ZX d.o.o. iz Republike Hrvatske (100% vlasnički udjel), s kojom Bosna i Hercegovina ima ratificiran Međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Prilikom isplate udjela u dobiti društvo XY d.o.o. iz BiH:

- a) nema obavezu obračuna i obustave poreza po odbitku jer je na snazi međunarodni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja
- b) nema obavezu obračuna i obustave poreza po odbitku jer su isplate dividendi neoporezive sukladno zakonu o porezu na dobit
- c) ima obavezu obračunati i obustaviti porez po odbitku u iznosu od 50.000 KM
- d) ima obavezu obračunati i obustaviti porez po odbitku u iznosu od 25.000 KM

19. Inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o porezu na dodanu vrijednost u BiH vrši:

- a) Porezna uprava na razini entiteta
- b) Ministarstvo financija/finansija BiH
- c) Uprava za indirektno oporezivanje BiH
- d) Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

20. Prema Zakonu o PDV-u u BiH, porezna obaveza nastaje u trenutku kada se izvrši jedna od sljedećih radnji:

- a) isporuka dobara ili vršenje usluga
- b) izdavanje poreznog računa (fakture)
- c) plaćanje ili djelomično plaćanje izvršeno prije izdavanja fakture
- d) ništa od prethodno navedenog

II – ZADACI I ESEJI

Zadatak broj 1

U jednom poreznom periodu privredno društvo, koje je PDV obveznik, prema podacima iz KIF-a ispostavilo je izlazne račune sa PDV-om u ukupnoj vrijednosti od 550.585 KM. Pored toga društvo je ispostavilo i jedan interni PDV račun na ukupnu vrijednost od 19.270 KM. U istom poreznom periodu društvo je izvršilo uvoz teretnog vozila. Teretno vozilo je namijenjeno obavljanju djelatnosti transporta robe. Ukupna vrijednost uvezenog teretnog vozila sa PDV-om je 150.000 KM. U istom poreznom periodu privredno društvo je nabavilo robu za dalju prodaju u vrijednosti od 250.000 KM sa PDV-om. Ukupna vrijednost ostalih isporuka – dobavljača PDV obveznika za dobra i usluge koje će se koristiti u poslovne svrhe u istom poreznom periodu, uključujući i PDV, iznosila je 100.000 KM.

Izračunajte iznos koji će obveznik iskazati u poreznoj prijavi na rednom broju 51 – PDV obračunat na izlaze, rednom broju 61 – Ulazni PDV i rednom broju 71 – Iznos PDV-a za uplatu/povrat.

Zadatak broj 2

Društvo «A» d.o.o. u bilanci uspjeha (računu dobiti ili gubitka) za period od 1.1. do 31.12. 2025. godine iskazalo je prihode u iznosu **1.020.000 KM** i rashode u iznosu **1.100.000 KM**.

Među rashodima iskazanim u računovodstvenim evidencijama i u bilanci uspjeha (računu dobiti ili gubitka), iskazani su i sljedeći rashodi čiji porezni tretman za potrebe poreznog bilansiranja treba provjeriti, te po potrebi eventualno uskladiti poreznu osnovicu u poreznoj bilanci:

- zatezne kamate za zakašnjenje plaćanja javnih prihoda	2.000 KM
- novčane kazne za gospodarske prijestupe	2.500 KM
- rashodi koji se ne mogu povezati s ostvarenom dobiti	7.700 KM
- umanjenje vrijednosti stalnih sredstava s njihovom nadoknadivom vrijednosti	15.000 KM
- troškovi reprezentacije (u poslovne svrhe)	10.000 KM
- rashodi po osnovi donacija u humanitarne svrhe	40.000 KM
- vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (koje nije utuženo i od čijeg je dospijeca proteklo 8 mjeseci)	28.000 KM

Društvo «A» ima udjel od 20% u društvu «X» čije sjedište je na području BiH i to ulaganje vodi po metodi troška. Društvo «X» je za dividende dioničarima rasporedilo ukupan iznos od 50.000 KM. U travnju 2025. godine društvo «X» je uplatilo društvu «A» pripadajući iznos dividende (koji odgovara postotku udjela u kapitalu od ukupnog iznosa raspoređenog za dividende).

Tokom 2025. godine, društvo «A» je naplatilo potraživanje od kupca «K» u iznosu od 10.000 KM, koje je u 2024. godini bilo otpisano (a da nije utuženo) i tretirano kao porezno nepriznati rashod.

Stanje na kontu *Potraživanja za plaćene akontacije poreza na dobit* na 31.12.2025. godine iznosi 12.000 KM.

Izračunajte:

- **Koliko iznosi obračunani porez na dobit za društvo «A» za 2025. godinu?**
- **Koliko iznosi porez na dobit koji društvo «A» treba uplatiti za 2025. godinu?**

Esej broj 1

Pojasnite osnovne karakteristike društva sa ograničenom odgovornošću (pojam i odgovornost, osnivački akt i ugovor članova društva, troškovi osnivanja, osnovne obaveze članova, osnovni kapital) shodno odredbama Zakona o privrednim društvima.

Esej broj 2

Objasnite suštinu promjene subjekata u obligacijskom odnosu sa aspekta odredbi Zakona o obligacijskim odnosima. U odgovoru obradite cesiju, asignaciju i kompenzaciju, pri čemu je potrebno objasniti pojam i pravnu prirodu svakog instituta, učesnike u obligacijskom odnosu, uvjete za njihovu primjenu, pravne posljedice, kao i međusobne razlike između navedenih instituta.